

Vereniging Vrienden van de Passiebloem

Redactieadres: Brederostraat 129 - 8023 AS Zwolle

IBAN: NL84 SNSB 0933 7349 05

Website: www.molendepassiebloem.nl

<https://nl-nl.facebook.com/OliemolenDePassiebloemZwolle>

https://twitter.com/Mln_Passiebloem

Jaargang 20, nummer 48 (mei 2016)

Vereniging Vrienden van de
Oliemolen De Passiebloem

NATIONALE MOLENDAG WELKOM IN DE MOLEN!

14
MEI 2016

Op zaterdag 14 mei wordt weer de Nationale Molendag gehouden, waaraan Oliemolen de Passiebloem uiteraard ook deelneemt. In dit weekend draaien bijna alle molens van Nederland en zijn ruim 950 molens open voor bezoek. Vanaf 10.00 uur tot 16.00 uur is de Passiebloem voor u geopend.

Tijdens Nationale Molendag organiseren vele molenaars extra activiteiten op en rond de molen, zo ook op de Passiebloem.

In de molen kunt u bij voldoende wind het ambachtelijke olieslaan door onze molenaars bewonderen en kunt u rondgeleid worden door enthousiaste gidsen, die u alle weetjes en verhalen omtrent dit prachtige monument zullen vertellen. Tevens is er een authentiek en volledig werkend model van een olieslagerij aanwezig.

Buiten de molen worden door onze molenkoks tegen een kleine vergoeding pannenkoeken voor u gebakken. Indien het weer het toelaat kunt u op het terras genieten van koffie, thee of limonade. De 'natjes' zijn trouwens kosteloos.

Wij hopen u allen te mogen begroeten op 14 mei!

PassieColumn

Flashback

Een aantal weken geleden heb ik bij een Molenbezoek van een paar klassen van een basisschool ook twee maal een groep van 9 leerlingen rondgeleid, onderbouwleerlingen. Op een gegeven moment riep een jongetje dat hij naar de WC moest, dringend. Vrijwel onmiddellijk melden zich nog vijf die ook allemaal 'moesten'.

Dat deed me terug denken aan wat zo'n 40 jaar geleden een van mijn leerlingen in de klas vertelde. Hij hielp

(wordt vervolgd op pagina 2)

(vervolg van pagina 1)

zijn vader, die poppenspeler van beroep was, vaak bij voorstellingen op weekenddagen en in vakanties.

Toen z'n vader een keer ziek was en een voorstelling op een kleuterschool moest verzorgen, mocht hij invalen.

Het ging goed, tòt het moment dat hij misgreep, de juiste pop even niet kon vinden en met de stem van Jan Klaassen zei "Jongens en meisjes, Jan Klaassen moet even naar de WC." Nog vóór hij de draad weer kon oppakken, werd het erg rumoerig en 'moest' een grote groep van de kleuters naar de WC. De voorstelling lag een tijdje stil.

De juf, zo vertelde hij, had hem later gezegd: "Dat moet je nooit weer doen, want dan willen ze ineens bijna allemaal naar de WC."

In mijn geval liep het beter af. Ik kon de zaak iets vertragen, en uiteindelijk ging alleen het ene jongetje. Toen we aan het eind weer met z'n allen buiten stonden, hoorde ik hem tegen een klasgenootje zeggen: "Het is een heel aparte WC; dat wist ik, want ik ben hier eerder geweest."

Zo zie je maar.

Jacques van Santen

PassieMensen

Vanuit het noordelijkste puntje van de Aa-landen rijd ik naar het zuidelijkste puntje van Ittersum, vlak bij Zandhove. Aan het eind van een doodlopend straatje vind ik het huis van Kees en Gerrie Veenstra. Een prachtige, lentegroene omgeving en een mooi uitzicht maken het een aantrekkelijke woonomgeving.

Kees is gepensioneerd verpleegkundige en vrijwilliger op de Passiebloem. We voelen hem nader aan de tand.

Natuurlijk is de eerste vraag wat Kees met molens heeft. Je verwacht dan een boeiend relaas over hoe hij altijd al met molens in de weer is geweest, maar het antwoord komt als een verrassing.

Kees heeft nooit iets met molens gehad! Hij heeft vele jaren lang in Zwolle gewoond, is talloze malen langs de Passiebloem gereden en heeft er nooit aandacht aan geschonken. Tot op die dag dat er een marathonloop was die eindigde bij het voetbalstadion. De molen draaide toen ook en hij zei tegen zijn vrouw: "Zullen we eens in die molen gaan kijken?" Gerrie voelde er niet veel voor om een reden die ik straks uit de doeken zal doen, maar ze gingen toch naar binnen.

En daar was Alie. Zij besmette Kees met het molenvirus en hij kreeg het goed te pakken. Hij werd niet alleen lid van de

vereniging van vrienden maar hij werd ook rondleider. En dat is nog maar het begin.

Maar waarom voelde Gerrie er eigenlijk weinig voor om de molen te bekijken. Het antwoord is een bijzondere verrassing.

Zij is namelijk opgegroeid in Kinderdijk. En niet zo maar ergens, maar in het huis naast het grote gemaal dat al het overtollige water van de Alblasserwaard de Lek in pompt. Haar vader was machinist op dat gemaal! Ze had dus wel eens vaker een molen gezien. Maar ja, een oliemolen! Dat is andere koek, lijnkoek, zeg maar. Uw verslaggever heeft zelf twintig jaar in Dordrecht gewoond, dus ik ken de omgeving van Kinderdijk heel goed, dat scheidt een band!

Nu ben ik toch nieuwsgierig hoe een Drentse jongen aan een Kinderdijks meisje is gekomen. De oplossing is simpel. Kees werkte als B-verpleegkundige en wilde zijn A-diploma halen en hij kon terecht in het Sophia-ziekenhuis in Zwolle. Daar werkte Gerrie ook en zo is het gekomen.

Is Kees via het Sophia in het Isala terecht gekomen? Nee, hij kwam terecht in Deventer, waar hij een belangrijke rol heeft gespeeld bij het opzetten van een pijnpoli. Zes jaar geleden kon hij op 61-jarige leeftijd stoppen met werken.

Maar – terug naar de molen.

(wordt vervolgd op pagina 3)

(vervolg van pagina 2)

Kees is inmiddels begonnen aan de opleiding tot molenaar. Niet eens zo zeer omdat hij zo graag molenaar wil worden, maar vooral uit belangstelling. Er is een hele wereld van technieken en van molenonderdelen en daar wil hij meer van weten. Hij heeft het dus aardig te pakken! Als ik Gerrie vraag of Kees wel de wieken in mag klimmen, krijg ik geen duidelijk antwoord. We gaan het zien.

Kees is ook uitgenodigd om toe te treden tot het bestuur en hij is daartoe wel genegen. Een mooie combinatie: molenaar en rondleider – dat is goed voor de inbreng in het bestuur.

Heeft hij ook nog plannen en ideeën als nieuw bestuurslid? Niet zo direct, maar het zou misschien mogelijk zijn om de molen vaker open te stellen. En zou er niet iets te verzinnen zijn als een theeschenkerij bijvoorbeeld?

We wachten het af.

Kees Veenstra

Natuurlijk vraag ik ook nog even naar hobby's. Behalve de kleinkinderen en vakantiehouden in de caravan is hij ook als verpleegkundige betrokken bij de het werk van de Zonnebloem. Dat is heel mooi en dankbaar werk. Hij is ook wel eens met de

boot mee geweest en hij helpt tijdens vakantieweken die door de Zonnebloem worden georganiseerd.

Er is nog iets, maar dat kun je niet een hobby noemen. Een kennis heeft een stierenmesterij. Hij koopt jonge stiertjes en die worden opgekweekt tot ze een ideaal gewicht hebben en dan naar de slacht gaan. Als de ondernemer een keer weg moet of met vakantie gaat, neemt Kees de zaak tijdelijk over. Wel een heel bijzondere uitdaging.

Ik wil nog meer weten over die pijnbestrijding en ik krijg een heel college over lage rugpijn, over zenuwbanen en nog veel meer. Erg interessant, maar ik zal u daar niet verder mee vermoeien.

Dank aan Kees voor zijn openhartigheid en we hopen dat hij nog veel voor de molen mag betekenen.

Han Horsman

Uitnodiging Algemene Ledenvergadering

Datum: maandag 9 mei 2016 inloop: 19.30 uur start: 20.00 uur einde: 21.30 uur lokatie: Oliemolen de Passiebloem

AGENDA

1. Opening door de Voorzitter
2. Vaststellen definitieve Agenda
3. Vaststellen Notulen ALV 2015
4. Mededelingen van het Bestuur
5. Jaarverslag 2015
6. Bevindingen van de Kascontrolecommissie
7. Financieel Jaarverslag
8. Aftreden Lid Kascontrolecommissie
9. Verkiezing nieuw Lid Kascontrolecommissie
10. Voorstellen en Verkiezing nieuw Bestuurslid Kees Veenstra
11. Wat verder nog ter tafel komt
12. Sluiting

In Memoriam Jan de Vries

Ons bereikte het treurige bericht dat op 3 maart j.l. onze oud-voorzitter en man-van-het-eerste-uur Jan de Vries, op 78-jarige leeftijd is overleden. Als voorzitter van de Vereniging Vrienden van Oliemolen De Passiebloem en als bevoegen gemeenteraadslid van de gemeente Zwolle heeft Jan zich in de beginjaren met succes hard gemaakt voor het behoud van de Passiebloem op haar huidige plaats aan de Vondelkade.

Later heeft Jan zijn bestuurlijke kwaliteiten ingezet voor onder andere de broodnodige verdediging van de molenbiotoop en het als voorzitter leiden van onze vereniging. Zijn enthousiaste inbreng is tot op de dag van vandaag van onschatbare waarde gebleken.

PassieHistorie

Hoeveel molens stonden er langs de Nieuwe Vecht?

Enige tijd geleden was er op de molen een discussie over de vraag of er nu vijf of vier oliemolens langs de Nieuwe Vecht hadden gestaan. Ik ben nog eens in het boek van Gerard Varwijk gedoken (Overijsselse molens van toen en nu, uitgegeven door de stichting "Verdwenen Molen", gedrukt bij Waanders.

Hij noemt *De Roode Molen*, gebouwd in 1724 en dus meer dan veertig jaar ouder dan de Passiebloem, waar hij precies op leek. Bij de aanleg van de Ceintuurbaan moest hij wijken en tijdens de sloop brak er brand uit op 21 maart 1934. Op het pand Buitenkant 7 prijkt nog de gevelsteen van de Roode Molen met het jaartal van de bouw.

Dan volgt *De Passiebloem*, ons allen welbekend.

Verder was er *D'Aloë* uit 1804. Een olie- en pelmolen. Die combinatie zie je vaker. Waarschijnlijk kun je nog wel pellen als er niet genoeg wind is om olie te slaan. In 1877 brandde de inmiddels op stoom werkende *Aloë* af en er werd op die plek een stoomolie-

fabriek gebouwd met dezelfde naam. In 1817 werd *De Fortuin* gebouwd. Ook een olie- en pelmolen, die in 1909 werd gesloopt. Vlak bij de *Fortuin* verrees begin 19^e eeuw *De Hoop*, oliemolen.

Al deze molens leken erg op elkaar, vooral door de schuren, onder de stelling.

De Hoop werd in 1886 verkocht en verhuisde naar Appel, bij Nijkerk. Hij werd omgebouwd tot korenmolen en verloor dus het karakteristieke uiterlijk van een oliemolen. De voet van de molen is nu uitgevoerd in baksteen. Je kunt hem nog steeds gaan bekijken.

Van de vijf molens zijn er dus nog anderhalf over. *De Hoop* is een overloper en doet maar voor de helft mee.

Er waren in Zwolle ook een aantal houtzaagmolens, waaronder verschillende Paltrokmolens. Er is nog een andere oliemolen geweest, tenminste, een combinatie koren- en oliemolen.

Deze molen, die *De scheve molen* heette, stond aan het eind van de Hoogstraat in de Kamperpoort. Het was een molen met een respectabele geschiedenis want hij bestond al in 1560. In 1902 werd hij herbouwd en in 1922 begon de onttakeling.

Van alle molens is onze *Passiebloem* de enige overgeblevene. Reden om er erg zuinig op te zijn.

Han Horsman

PassieWie

**Bestuur
Vereniging Vrienden
van De Oliemolen
De Passiebloem**

Jacques van Santen

voorzitter

Marcel Vierhuis

secretaris/penningmeester

Jan Versteegde

2e penningmeester

Tamar Tonnema

lid

Bart Bethlehem

lid

Molenadres:

Vondelkade 175 Zwolle

Contactadres:

Brederostraat 129

8023 AS Zwolle

T. 038-4543222